

SAMTÖK SUNNLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Alþingi

Erindi nr. P 135/1198

komudagur 24.1.2008

Selfossi, 22. janúar 2008

0710005SA ÞH

Nefndasvið Alþingis
Menntamálanefnd
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn um frumvarp til leikskóla, 287. mál

Hér á eftir fer umsögn Samtaka sunnlenskra sveitarfélaga um frumvarp til laga um leikskóla 287. mál, skv. beiðni menntamálanefndar Alþingis, sbr. bréf dags. 14. desember 2007.

Almennt um frumvörp til laga um grunn- og leikskóla

Það er fagnaðarefni að í frumvörpunum er gert ráð fyrir auknu sjálfstæði og frelsi sveitarfélaga varðandi skólarekstur. Einnig er ánægjulegt að stjórnunarábyrgð skólastjóra er aukin og hlutverk þeirra fært nær stjórnunarhlutverki annarra stjórnenda stofnana.

Möguleikinn á samrekstri leik-, grunn- og tónlistarskóla er mál sem sveitarfélögin hafa lengi óskað eftir og getur það þýtt hagræðingu og sparnað fyrir sveitarfélögin, ekki síst þau minni, og eykur verulega sveigjanleika í rekstrarformi skólaeininga, jafnt í þéttbýli sem dreifbýli. (16. gr. um leikskóla og 45. gr. um grunnskóla). Þar er einnig kveðið á um heimild sveitarfélaga til að standa saman að rekstri skóla.

Lagagreinar um hlutverk og ábyrgð sveitarfélaga varðandi ytra mat á skólastarfi eru nýjar af nálinni. Þar gæti verið um umtalsverðan kostnaðarauka fyrir sveitarfélögin að ræða og þarf að gefa sérstakan gaum að því að hlutverk sveitarfélaga sé vel skilgreint, sem og þau verkefni sem felast í þessum greinum og að þeim fylgi fjármagn sem nemur kostnaði. Ytra mat var áður á hendi menntamálaráðuneytis. Sveitarfélögin hafa gagnrýnt að menntamálaráðuneytið hafi ekki staðið sig hvað varðar eftirlit með skólastarfi og nauðsynlega eftirfylgd. Þetta verkefni ætti því ekki að vera verr komið á höndum sveitarfélaga ef því fylgir nauðsynlegt fjármagn. Nauðsynlegt er þó að hafa í huga að minni sveitarfélög hafa ekki endilega stofnanir eða

sérfræðinga til að sinna þessu hlutverki og þurfa þau sveitarfélög að bregðast skjótt við verði frumvarpið að lögum.

Sprotasjóður sem styðja á við þróun og nýjungar í skólastarfi verður sameiginlegur fyrir leik-, grunn- og framhaldsskóla. Hann getur orðið góður stuðningur við skóla vegna nýbreytni og þróunar, ekki síst hvað varðar skóla í tekjulitlum sveitarfélögum. Sprotasjóður tekur við af Próunarsjóði grunnskóla sem eingöngu var fyrir grunnskóla.

Í frumvörpunum er kveðið sérstaklega á að stjórnendur og kennarar skuli njóta símenntunar. Símenntun er orðin sjálfsagður hluti af starfsmannastefnu hvers sveitarfélags nær til allra starfsmanna sveitarfélaganna. Þessi ákvæði ættu að vera óþörf.

Leikskólafrumvarpið

11. gr. um stofnun foreldraráðs er einkennileg í ljósi þess að í frumvarpinu er gert ráð fyrir möguleika á samrekstri skóla og því nauðsynlegt að samræma þau ráð og nefndir sem standa að, eða aðild að, skólastarfi. Í grunnskólafrumvarpinu er gert ráð fyrir stofnun skólaráðs sem leysir af hólmi bæði kennararáð og foreldraráð og hefði verið eðlilegt að hafa sams konar skólaráð í leikskólanum.

Í 12. gr. eru reglur um skólahúsnæði og aðstöðu gerðar opnari en áður var og er það vel. Í greinargerð með frumvarpinu er gert ráð fyrir að felld verði út í reglugerð ákvæði um barngildisútreikninga og er það í samræmi við aukið sjálfstæði og sjálfsforræði sveitarfélaga í skólamálum. Ekki er þó gert ráð fyrir fjölgun barna. Í frumvarpinu er gert ráð fyrir auknu rými fyrir sérfræðipjónustu og aukinni vinnuástöðu starfsfólks sem getur kallað á aukinn kostnað fyrir sveitarfélögin. Gæta verður hófs í ákvæðum um þessi mál við setningu reglugerðar og mikilvægt að tekið sé tillit til eldra skólahúsnæðis þar sem erfitt er að uppfylla þessar kröfur. (Þetta er ekki alvarlegt vandamál á Suðurlandi þar sem sérfræðipjónustan hefur verið veitt inni í skólunum frá upphafi og því gert ráð fyrir að hægt sé að sinna henni þar í flestum skólum).

7. gr. um þagnarskyldu, 9. gr. um foreldra og 16. gr. um tengsl leikskóla og grunnskóla gera ráð fyrir ríkri skyldu allra þeirra sem að uppeldi og skólagöngu barna koma til að hafa hagsmuni barnsins í fyrirrúmi og gera þeim skylt að sjá til þess að þær upplýsingar sem hafa þýðingu varðandi skólagöngu og velferð barns fylgi því til og milli skólastiga og lögð er rík áhersla á þagnarskyldu og trúnað starfsmanna. Upplýsingagjöf um hagi barns er öllum aðilum til hagsbóta sé trúnaðar og tillitsemi gætt.

23. gr. um sérfræðipjónustu gerir sveitarfélögum skylt að veita leikskólum, börnum þar og starfsfólki sérfræðipjónustu við hæfi og sinna eftirliti með

starfsemi leikskóla. Þetta er mikilvægt atriði og ekki vert að mótmæla því. Þó ber að athuga að ekki hafa öll sveitarfélög sérfræðinga til að sinna slíkri þjónustu og þurfa þau að bregðast við því. Þessi grein getur haft talsverðan kostnaðarauka í för með sér fyrir sveitarfélögin, þó svo að mörg þeirra sinni þegar þessari þjónustu. (Sérfræðiþjónusta á starfssvæði Skólaskrifstofu Suðurlands er þegar rekin með þessum hætti, þ.e. þjónustunni er sinnt í leikskólunum, en SKS hefur ekki stjórnsýsluvald til að sinna eftirliti og fylgja eftir að ráðgjöf sérfræðinga sé sinnt).

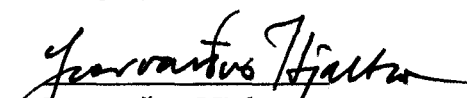
25. gr. fjallar um leyfi til rekstur leikskóla. Í greininni er kveðið á um heimild til að reksturs einkarekinna leikskóla og þeim settur skýr rammi. Þetta ákvæði er tímabært enda víða reknir einkareknir leikskólar.

27. gr. fjallar um gjaldtöku og er nú kveðið skýrt á um heimild sveitarstjórnar til að ákveða gjaldtöku fyrir barn í leikskóla. Þetta er til bóta og færir lögin nær þeim veruleika sem þegar er fyrir hendi í sveitarfélögunum.

30. gr. fjallar um málskotsrétt. Þar er kveðið á um að málskotsréttur til menntamálaráðherra sé vegna ákvarðana um rétt til sérstakrar aðstoðar og þjálfunar, sbr. 22. gr., um aðgang að leikskóla, sbr. 4. og 26. gr. og um gjaldtöku sbr. 27. gr. Aðrar ákvarðanir verða því ekki kærarlegar til ráðuneytisins, nema þeir séu ekki taldar vera í samræmi við lög. Hins vegar er gert ráð fyrir málskotsrétti til nefndar sem fjallar um leikskólamála og sveitarstjórnarstiginu. Hér er verið að skýra hlutverk aðila og er það vel.

Umsögninni er hér með komið á framfæri.

Virðingarfyllst,
f.h. SASS

Þorvarður Hjaltason
framkvæmdastjóri